

VID metodiskais materiāls par nodokļu piemērošanu darījumos ar degvielas kartēm 3/35/21

2019. gada 21. maijā informējām MindLink.lv lasītājus par [Eiropas Savienības Tiesas \("EST"\) spriedumu lietā C-235/18 Vega International](#) par PVN piemērošanu situācijā, kurā uzņēmums nodod dažādu degvielas piegādātāju degvielas kartes saviem meitas uzņēmumiem, kuri kā PVN maksātāji ir reģistrēti dažādās ES dalībvalstīs, un veic norēķinus starp meitas uzņēmumiem (degvielas faktiskajiem patērētājiem) un degvielas faktiskajiem piegādātājiem. Ņemot vērā šo EST spriedumu, VID ir publicējis metodisko materiālu par PVN un akcīzes preču aprites normatīvo aktu prasību piemērošanu darījumos ar degvielu, izmantojot degvielas kartes. Šajā rakstā aplūkots VID sniegtais viedoklis par nodokļu tiesiskā regulējuma piemērošanu darījumos ar degvielas kartēm.

Pakalpojuma sniegšana vai degvielas piegāde?

VID savā metodiskajā materiālā ir mēģinājis nodalīt tādus darījumus ar degvielas karti, kas tās izdevējam uzskatāmi par pakalpojuma sniegšanu, no darījumiem, kas uzskatāmi par degvielas piegādi. Ar degvielas karti šajā metodiskajā materiālā tiek saprasts instruments personas identifikācijai degvielas uzpildes stacijā un darījumu uzskaitē, bet ne maksājumu funkcijas nodrošināšanai. Degvielas karte tās lietotājam ļauj saņemt degvielu un citas preces vai pakalpojumus tās izdevēja sadarbības partneru degvielas uzpildes stacijās.

Preču piegāde

Metodiskajā materiālā norādīts, ka degvielas kartes izdevēja darbība ir klasificējama kā preču piegāde degvielas kartes lietotājam, ja starp izdevēju un lietotāju noslēgtais līgums tieši nosaka šādus aspektus:

- kurās degvielas uzpildes stacijās vai kāda zīmola stacijās kartes lietotājs drīkst iegādāties preces;
- cenu vai tās noteikšanas principus;
- preces veidu (degvielas kartes izdevējs izmanto tā sauktos preču ierobežošanas līmeņus noteiktiem preču veidiem, ko kartes lietotājs var saņemt, izmantojot karti);
- izmantošanas ierobežojumus (tiesības noteikt apjoma limitus, kā arī degvielas kartes izdevējs var nepieļaut konkrētu preču piegādi, noraidot atsevišķu darījumu ar izdevēja tiešsaistes autorizāciju);
- materiālo risku sadali – izpildes traucējumu gadījumā visas degvielas kartes lietotāja prasības par zaudējumu atlīdzināšanu atbilstoši savstarpēji noslēgtajam līgumam uzņemas izdevējs. Lietotājs nevar celt prasību tieši pret piegādātāju (degvielas tirgotāju, kas darbojas uzpildes stacijā);
- īpašumtiesības uz degvielu saglabājas kartes izdevējam līdz tās lietotājs pilnībā veicis samaksu par iegādāto degvielu.

Metodiskajā materiālā norādīts, ka degvielas kartes izdevējam šādas darbības veikšanai nav nepieciešama speciālā atļauja (licence) degvielas mazumtirdzniecībai, ja degvielas piegāde tiek veikta no licencēta degvielas tirgotāja speciālajā atļaujā (licencē) degvielas mazumtirdzniecībai norādītās darbības vietas un tirgotājs nodrošina degvielas uzpildi kartes izdevēja vārdā un interesēs. Starp licencētu degvielas tirgotāju un kartes izdevēju jābūt noslēgtam līgumam par degvielas iegādi un tās turpmāku realizāciju. Izdevēja

ienākumiem jāveidojas no cenas starpības, kas rodas no degvielas tirgotāja nopirktās un kartes lietotājam pārdotās degvielas cenas.

Pakalpojuma sniegšana

Degvielas kartes izdevēja darbība ir klasificējama kā pakalpojuma sniegšana kartes lietotājam, ja atbilstoši EST spriedumam lietā Nr.C-235/18 vienlaikus pastāv šādi apstākļi:

- degvielas kartes lietotāja preču (degvielas) iegāde notiek tieši no piegādātāja (degvielas uzņēmuma);
- kartes lietotājs ir vienīgais, kas izlemj par preču iegādes metodēm (vietu, apjomu, kvalitāti, iegādes laiku un veidu, kādā preces tiks izmantotas);
- kartes lietotājs sedz visas izmaksas, kas saistītas ar preču (degvielas) iegādi;
- kartes izdevēja darbība aprobežojas ar finansējuma instrumenta (kartes) nodrošināšanu tās lietotājam degvielas iegādei.

Riski un risinājums

Jāatzīst, ka robeža starp to, vai tiek veikta preču piegāde vai arī tiek sniegts pakalpojums, ir netverama. Ja degvielu tieši uzpilda pie tās tirgotāja, ir grūti pierādīt, ka sākotnēji notikusi faktiskā īpašumtiesību pāreja degvielas kartes izdevējam un kā tiek nodrošināts tas, ka degvielas tirgotājs veic piegādi kartes izdevēja vārdā un interesēs. Tāpat praksē lielākoties degvielas kartes izdevēja ierobežojumi kartes izmantošanā ir nosacīti, lai varētu uzskatīt, ka tās lietotājs neizlemj par preču piegādes vietu, apjomu, kvalitāti, iegādes laiku un veidu, kādā preces tiks izmantotas. Arī visas ar preču iegādi saistītās izmaksas praksē vienmēr sedz degvielas kartes lietotājs.

Tādējādi, mūsaprāt, darījumos ar degvielas kartēm pastāv augsts risks, ka VID pārklasificēs degvielas kartes izdevēja veiktus preču piegādes darījumus tās lietotājiem par finanšu pakalpojumu. Lai nodokļa maksātāji sevi pasargātu no iespējamām nodokļa saistībām un no tā izrietošām sekām, darījumos ar degvielas kartēm vai elektrisko transportlīdzekļu uzlādes kartēm iesakām katra nodokļa maksātāja biznesa modeli saskaņot ar VID un saņemt uzziņu par nodokļu tiesiskā regulējuma piemērošanu katra nodokļa maksātāja darījumiem ar degvielas kartēm vai elektrisko transportlīdzekļu uzlādes kartēm.